

Helleristninger på Åmøy. Foto: Arkeologisk museum.

Bergkunstforvaltning – utfordringer og muligheter

Bergkunstseminar i Stavanger, 21.-22. april 2026

Riksantikvarens bevaringsprogram for bergkunst (BERG) ble formelt avsluttet ved utgangen av 2024. Dette markerte slutten på tre tiår med store nasjonale satsinger rettet mot bevaring av bergkunst, et arbeid som har pågått helt siden Riksantikvaren etablerte Sikring av bergkunst – Bergkunstprosjektet i 1996. Mange utfordringer og behov består fortsatt, selv om kunnskapen og forståelsen av problemstillingene har endret seg underveis. Derfor videreføres det nasjonale bergkunstarbeidet fortsatt, med støtte i årets Statsbudsjett.

I en tid med mange endringer er det viktig å opprettholde nettverkene for kunnskapsdeling som er etablert over lang tid mellom partene innenfor bergkunstforvaltningen. Riksantikvaren, i samarbeid med Rogaland fylkeskommune og Arkeologisk museum ved Universitetet i Stavanger, inviterer derfor til bergkunstseminar for ansatte i fylkeskommuner, Sametinget, arkeologiske forvaltningsmuseer og andre institusjoner som er direkte involvert i forvaltning av bergkunst.

I programmet har vi valgt å fokusere særlig på bergkunstforvaltning i praksis, og ulike problemstillinger knyttet til arbeid med sikring og skjøtsel, søk etter og registrering av bergkunst. Vi vil også diskutere hvilke utfordringer og muligheter partene innenfor forvaltningen ser i samarbeid, rolle- og ansvarsfordeling framover, og etter avslutningen av BERG. Vi håper på mye kunnskapsdeling og mange gode diskusjoner.

Velkommen til Stavanger!

Program

TIRSDAG 21. APRIL

Auditoriet, Arkeologisk Museum

- 09.30 Dørene åpnes på museet, kaffe
- 10.00 *Velkommen* ved Riksantikvaren og direktør Kristin Armstrong-Oma, Arkeologisk museum
- 10.10 *Bergkunstforvaltning – utfordringer og muligheter*
Eva Walderhaug, fagdirektør Riksantikvaren
- 10.40 *Introduksjon til bergkunst i Rogaland*
Wenche Brun, arkeolog Arkeologisk museum, UiS og Siv Anita Lundø Vikshåland, rådgiver/arkeolog Rogaland fylkeskommune

Bergkunstekskursjon i Stavangerområdet

Vi diskuterer geologi, sikring, skjøtsel, tilrettelegging og dokumentasjon.

Med bidrag fra botaniker/førsteamanuensis Torbjørg Bjelland, Arkeologisk museum og seniorspesialist i geologi Olav Walderhaug, Equinor, m.fl.

- 11.00 Avgang med buss fra Arkeologisk museum
- 11.15 Helleristninger på Fluberget
- 12.00 Avgang fra Fluberget til Åmøy
- 12.30 Lunsj på Tommys kjøkken på Sokn
- 13.30 Vandring i bergkunsten på Åmøy felt I-VI
- 16.30 Ankomst Arkeologisk Museum (med forbehold, senest kl. 1700)
- Mulighet for besøk på museet etter ekskursjonen for de som ønsker det.
- 19.30 Middag i byen

ONSDAG 22. APRIL

Norsk oljemuseum, møterom Yggdrasil

Foto: Arkeologisk museum

08.30 Trusler og beredskap

Hærverk på bergkunst i Nord-Norge – status og utfordringer

Ingrid Sommerseth, professor Norges arktiske universitetsmuseum

Skadeverk på kulturminner – straffesaker og etterforskning

Sjur Stava, miljøkrimkoordinator/politioverbetjent Sør-Vest politidistrikt

Førstehjelp ved hærverk på bergkunst

Camilla Celine Nordby, avdelingsleder/konservator, Universitetsmuseet i Bergen

09.40 Ferdelsregulering som virkemiddel

Tidlig og tydelig – er områdefredning av slipt bergkunst på Valle et godt grep?

Stine Grøvdal Melsæther, arkeolog/seniorrådgiver, Nordland fylkeskommune

Ferdelsregulering – hvilke erfaringer har vi?

Diskusjon

10.10 Pause

10.30 Rene berg – erfaringer og utfordringer

Etanol – bruk, konsekvenser og anbefalinger,

Torbjørge Bjelland, førsteamanuensis Arkeologisk museum UiS

"I svært dårlig forfatning": Kåfjordfeltet gjennom 25 år,

Karin Tansem, førstekonservator NMF Verdensarvsenter for bergkunst – Alta museum

11.20 Samarbeid og ansvarsfordeling

Aktørsamarbeid og ansvarsdeling i Trøndelag,

Lene Vestrum Kirkhus, prosjektleder bergkunst NTNU Vitenskapsmuseet og

Hans Marius Johansen, arkeolog/seniorrådgiver Trøndelag fylkeskommune

Bergkunstsamarbeid i Viken,

Geir Amund Strandberg Sørgård, seniorrådgiver Riksantikvaren/Akershus

fylkeskommune

Etter BERG – samarbeid, ansvar og roller

Diskusjon

1155 Lunsj på museet

1245 **Søk og registrering**

Introduksjon ved Anne Lene Melheim og Trond Lødøen

Registrering og kontrollregistrering av bergkunst i Østfold,
Jone Røst Kile-Vesik, rådgiver Østfold fylkeskommune

Bergkunstregistrering i plansaker: med utgangspunkt i KHMs faglige program for steinalderundersøkelser,
Anne Lene Melheim, førsteamanuensis Kulturhistorisk museum UiO

Bergkunst i kontekst: Portabel fortid, ritualer og relasjoner på Sandbrauta, Melhus,
Merete Moe Henriksen, forsker/prosjektleder NTNU Vitenskapsmuseet

Å sjå det «usynlege» - digitale moglegeheiter og utfordringar ved synfaring etter hellemaleri,
Jan Magne Gjerde, seniorforsker/forsker 1 Norsk institutt for kulturminneforskning

Egne og andres erfaringer med søk og registrering etter bergkunst: hva ser man etter og hvordan går man fram?

Trond Lødøen, førsteamanuensis Universitetsmuseet i Bergen

Trenger vi nasjonale retningslinjer for søk etter bergkunst?
Jone Røst Kile-Vesik og Eva Walderhaug

Diskusjon

14.15 Pause

14.30 **Kort om aktuelle saker og prosjekter**

Introduksjon til TRACES, Elizabeth Catherine Velliky, gjesteforsker Universitetet i Bergen

Nytt fra Solsemhula, Lene Vestrum Kirkhus og Trond Lødøen

Nasjonale oppgaver og hellemaleriene på Tingvoll, Jan Magne Gjerde

Rapport om bergkunst i jordbrukslandskapet, Anne Lene Melheim

IMAGE – orientering, Trond Lødøen

Skandinavisk nettverkseminar i Alta – orientering fra programkomiteen,
Geir Amund Strandberg Sørgård

Riksantikvaren avrunder

15.30 Slutt

Praktisk informasjon

Det er ingen deltageravgift til seminaret, men deltagere må selv bestille og dekke utgifter til reise og overnatting.

Tirsdag 21. april er det oppmøte på [Arkeologisk museum | Universitetet i Stavanger](#), Peder Klows gate 30A.

Onsdag 22. april møtes vi på [Norsk Oljemuseum](#), Kjerringholmen 1A.

Vi skal være mye ute i terrenget under ekskursjonen – husk klær etter vær og egnet fottøy!

Riksantikvarer spanderer felles middag tirsdag kveld. Mer informasjon om sted kommer.

Skjøtsel på Fluberget. Foto: Arkeologisk museum.